

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/2/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8218200665
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eduard Valenčin
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8218200665.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Eduarda Valenčina a členov senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Mariána Hoffmanna, PhD., v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XX, XXX XX E., právne zastúpený: JUDr. Iveta Rajtáková, advokátka, so sídlom Štúrova 20, 040 01 Košice, proti žalovanému: F. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX D. XXX, právne zastúpený: JUDr. Mgr. Drahošlav Magdziak, advokát, so sídlom Dlhý rad č. 16, 085 01 Bardejov, o odstránenie stavieb a o vzájomnej žalobe na zriadenie vecného bremena, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov, č.k. 5C/8/2018-347 zo dňa 7.9.2022 takto

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e rozsudok vo výrokoch I. a III..
II. Priznáva žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 % s tým, že o výške týchto trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Bardejov (ďalej len súd prvej inštancie, resp. prvoinštančný súd) rozhodol tak, že žalobu, ako aj vzájomnú žalobu zamietol a stranám sporu nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na to, že žalobca sa žalobou súdu doručenu 27.03.2018 domáhal, aby žalovaný na svoje náklady odstránil stavbu súp. č. XXX, G., evidovanú na LV č. XXX, k.ú. C. D., ako aj stavbu súp. č. XXX, H. B., evidovanú na LV č. XXX, k.ú. C. D., ktoré sú postavené na parcelách, ktoré sú vo vlastníctve žalobcu. Žalobu odôvodnil tým, že ako vlastník parcel, na ktorých stoja predmetné stavby, nemôže realizovať svoje vlastnícke právo, je vo svojom vlastníckom práve zásadne obmedzovaný, nakoľko nemôže užívať predmet svojho vlastníctva. Uplatneného nároku sa domáhal v súlade s § 135c Občianskeho zákonníka (OZ). Žalobca v žalobe poukázal na to, že odstránenie stavieb je aj účelné, keďže sa jedná o dlhodobé chátrajúce stavby a žalovaný nevenuje ich údržbe žiadnu pozornosť. Uviedol, že žalovaný nemá k parcelám, na ktorých stoja jeho stavby, žiaden právny vzťah. Ďalej súd prvej inštancie poukázal na to, že žalovaný navrhol žalobu zamietnuť. Žalovaný uviedol, že za režimu socialistickej republiky, keď sa zakladali družstvá a budovali družstevné stavby, konkrétne i predmetné stavby, bolo bežnou praxou, že družstvo stavalo stavby na cudzích pozemkoch. Vlastníci pozemkov pod stavbami boli iní ako vlastníci družstevných stavieb, avšak každý tento stav rešpektoval. Tieto družstevné stavby boli postavené v súlade so zákonom č. 42/1959 Zb. o dokumentácii stavieb a vykonávacími vyhláškami č. 144/1959 Ú.v. a č. 153/1959 Ú.v., preto ich nemožno považovať za stavby neoprávnené alebo nedovolené, pokiaľ žalobca nepreukáže opak. Žalovaný poukázal na to, že účelnosť odstránenia zriadenej stavby na cudzom pozemku je potrebné hodnotiť s prihliadnutím na všetky okolnosti a povahu každého jednotlivého prípadu, pričom v rámci tejto úvahy musí súd prihliadať aj na to, či by odstránenie stavby nebolo v rozpore s dobrými mravmi. Prihliada sa najmä na povahu a rozsah hospodárskej straty, ktorá by odstránením stavby vznikla, aký je rozsah zastavaného pozemku,

či vlastník stavby vedel, že sa stavia na cudzom pozemku, alebo naopak, staval v dobrej viere, že mu pozemok patrí. V prípade, ak vlastník pozemku od začiatku o neoprávnenej stavbe vedel a bez vážneho dôvodu sa prostredníctvom stavebného úradu alebo súdu nedomáhal zastavenia stavebných prác a bráni sa až po dokončení stavby, je potrebné zvážiť, či jeho konanie nie je šikanovaním a či by rozhodnutie o odstránení stavby nebolo v rozpore s dobrými mravmi (rozhodnutie NS ČR sp. zn. 22Cdo 432/2002 zo dňa 17.4.2002). Keďže žalobca tieto skutočnosti nepreukázal, neunesol dôkazné bremeno na preukázanie neoprávnenej stavby. Žalovaný taktiež poukázal na to, že žalobca nadobudol parcely, na ktorých stoja predmetné stavby do svojho vlastníctva až v roku 2015, pričom mal vedomosť o tom, že tieto parcely sú zastavané stavbami. Žalovaný zároveň uviedol, že od kedy nadobudol vlastníctvo k týmto stavbám, konal dobromyseľne, pretože tak, ako jeho právny predchodca, aj on mal od nadobudnutia vlastníctva k stavbám uzatvorené nájomné zmluvy s vlastníkmi pozemkov, ktoré sú momentálne vo vlastníctve žalobcu. Na základe týchto nájomných zmlúv im vyplácal nájomné za užívanie týchto pozemkov. Potvrdil, že mal vedomosť o tom, že nadobúda vlastníctvo k stavbám, ktoré sú postavené na pozemkoch, ktoré sú vo vlastníctve iných subjektov, avšak tieto nadobúdala so spravodlivým úmyslom s tým, že vlastníkom pozemkov platil nájomné za ich užívanie. Uviedol, že pokiaľ sa nestal vlastníkom týchto pozemkov žalobca, neexistoval žiaden problém ohľadom užívania týchto pozemkov. Žalovaný zvýraznil skutočnosť, že žalobca vedel o nemožnosti užívania pozemkov už pri ich kúpe, nakoľko vedel o tom, že tieto pozemky nadobúda s cudzími stavbami. Žalovaný poukázal na to, že tieto stavby užíva od roku 2005 v rámci svojej poľnohospodárskej činnosti a pokiaľ by mali byť odstránené, došlo by tým k neprimeranému zásahu do jeho vlastníckeho práva, pričom tieto pozemky pokojne užíval vyše 10 rokov za odplatu. Prípadným odstránením stavieb by nemal kde ustajňovať hospodársky dobytok, vykonávať lekárske ošetrenia, očkovanie a pod.. Dôvodom na odstránenie stavieb nie je ani skutočnosť, že stavby vraj majú chátrajúci vzhľad, keďže tieto stavby žalovaný riadne užíva. V tejto súvislosti poukázal aj na to, že mal záujem o realizáciu vonkajších úprav týchto stavieb, avšak žalobca bránil jeho zamestnancom vstupovať na pozemky žalobcu, čím mu znemožnil vykonať opravy stavieb. Žalovaný má za to, že v danom prípade nie sú absolútne splnené podmienky na postup podľa § 135c ods. 1 OZ a poukázal na ust. § 135c ods. 3 OZ, teda usporiadanie vzťahov medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom stavby. Žalovaný má za to, že prípadným vyhovením takejto žalobe by došlo k zásadnému porušeniu základných práv žalovaného, vyplývajúcich z čl. 20 Ústavy SR a medzinárodných dohôd.

3. Písomným podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 20.6.2018 podal žalovaný vzájomnú žalobu voči žalobcovi na určenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu in rem, spočívajúceho v práve prechodu pešo, prejazdu motorovými vozidlami a poľnohospodárskymi strojmi neobmedzene, cez parcely I. č. XXX/XXX-XXX, XXX-XXX vo vlastníctve žalobcu v rozsahu vyznačenom geometrickým plánom č. XXXXXXXX-XX/2018, vyhotoveným znalcom A. J. D. dňa 4.6.2018, ku stavbám vo vlastníctve žalovaného s tým, že vlastník pozemkov je povinný strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu. Vzájomnú žalobu právne odôvodnil na základe § 135c ods. 3 OZ. Žalovaný poukázal na to, že stavby užíval už dlhé roky na poľnohospodársku činnosť, tieto stavby potrebuje využívať aj v súčasnosti, avšak v poslednom období mu žalobca sťažuje, obmedzuje a zabraňuje vstup na pozemky, ktoré sú v jeho vlastníctve a ktoré slúžia už roky ako prístupová cesta k týmto stavbám. Žalovaný taktiež poukázal na to, že tieto stavby mu slúžia na výkon jeho podnikateľskej činnosti, preto sa nechce vzdať vlastníctva týchto stavieb. Uviedol, že má vedomosť o tom, či je stavba povolená alebo nepovolená, resp. oprávnená alebo neoprávnená a má za to, že jeho stavby sú povolené a aj oprávnené. Poukázal na to, že žalobca žiada odstránenie dvoch stavieb, avšak hospodársky dvor, ktorý užíva, pozostáva aj z ďalších stavieb v jeho vlastníctve, ktoré v celku tvoria hospodársky dvor, pričom každá stavba má svoje špecifické využitie a spolu vytvárajú podmienky pre poľnohospodársku a živočíšnu výrobu. Z hľadiska účelnosti, podľa jeho názoru, odstránenie len dvoch stavieb nemá žiaden zmysel. Opätovne zvýraznil skutočnosť, že v minulosti on, resp. jeho právny predchodca, mali vysporiadané vzťahy s vlastníkmi pozemkov tak, že mali uzavreté nájomné zmluvy. V roku 2014 žalovaný zaslal všetkým vlastníkom list, ktorým vyjadril záujem o odkúpenie poľnohospodárskej pôdy, ale nakoľko žalobca podnikol kroky, ktoré smerovali k jeho ohováraniu, vlastníci dotknuté pozemky odpredali žalobcovi a nie jemu.

4. Žalobca sa k vzájomnej žalobe žalovaného vyjadril tak, že túto považuje za nezrozumiteľnú, nakoľko na jednej strane odkazuje na § 135c ods. 3 OZ a na druhej strane na § 151o ods. 3 OZ. Ak by sa malo jednať o zriadenie vecného bremena podľa § 135c ods. 3 OZ, tak v prípade stavieb žalovaného sa jedná o stavby neoprávnené a žalovaný nepreukázal opak. Obrana žalovaného, že mal k pozemkom, na ktorých stoja neoprávnene stavby, nájomné zmluvy, nemôže byť braná do úvahy, keďže žalovaný je povinný označiť na svoje tvrdenia dôkazy, pričom nájomná zmluva má vždy iba dočasný

charakter a jej trvanie či obnovovanie je závislé na dohode zmluvných strán. Podľa žalobcu, žalovanému neusporiadanosť vzťahov k pozemkom doposiaľ vyhovovala, preto je takýto prístup v rozpore s dobrými mravmi, nepožíva právnu ochranu a rozhodne nemôže byť právnym základom k tomu, aby súd obmedzil vlastnícke právo žalobcu vecným bremenom v prospech žalovaného. Žalobca vyjadril názor, že vzájomná žaloba žalovaného je nadbytočná, ale aj neprípustná pre prekážku litispendencie, nakoľko je zrejmé, že súd by mohol o žalobe žalobcu, ak by to okolnosti odôvodňovali (čo v tomto prípade však neodôvodňujú), rozhodnúť aj spôsobom podľa § 135c ods. 3 OZ. Za uvedeného stavu nie je možné o vzájomnej žalobe žalovaného konať, keďže tomu bráni prekážka začatého konania o žalobe žalobcu. Vzhľadom na uvedené je preto potrebné konanie o vzájomnej žalobe zastaviť. Žalobca poukázal na to, že pokiaľ by mala byť žaloba posúdená aj podľa § 151o ods. 3 OZ, tak je taktiež nedôvodná, nakoľko toto zákonné ustanovenie nemožno vzťahovať na stavbu neoprávnenú, ani na stavbu nepovolenú.

5. Písomným podaním, ktoré bolo súdu prvej inštancie doručené dňa 7.11.2018, žalovaný oznámil, že svojou vzájomnou žalobou sa domáha určenia práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu in rem v zmysle § 151o ods. 3 OZ. Poukázal na to, že vyvinul maximálne úsilie, aby nadobudol vlastníctvo k predmetným pozemkom, čo je zrejmé z konania vedeného pod sp. zn. 3C/351/2015 (sprievodný list k jeho vyjadreniu zo dňa 13.5.2016). Každému vlastníkovi tiež zaslal ponuku na odkúpenie týchto pozemkov a v čase, keď mal s vlastníkmi pozemkov uzavreté nájomné zmluvy nebol dôvod, aby si násilu vynucoval niečo súdnym konaním, jednak preto, že platil nájom za užívanie a nikto mu v užívaní nebránil, ale aj preto, že nemal dôvod vynucovať si vlastníctvo, lebo vzťahy s vlastníkmi nechcel narušiť. K oprávnenosti stavieb predložil judikát R45/1992 Najvyššieho súdu ČR a poukázal na to, že z listov vlastníctva predmetných stavieb vyplýva, že majú pridelené súpisné čísla a sú zakreslené do katastrálnej mapy a sú postavené v súlade so zákonom č. 42/1959 Zb., a teda sú oprávnené aj povolené.

6. Súd prvej inštancie právne posúdil prejednávajúcu vec podľa § 137 zákona č. 160/2015 Z.z. – Civilný sporový poriadok (CSP), § 135c a § 151o Občianskeho zákonníka, § 23 a § 24 zákona č. 49/1959 Zb. o jednotných roľníckych družstvách, § 36, § 37 zákona č. 122/1975 Zb. o poľnohospodárskom družstevníctve a § 60, § 61 zákona č. 90/1988 Zb. o poľnohospodárskom družstevníctve.

7. Súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobca si uplatnil svoj nárok podľa § 135c Občianskeho zákonníka, ktorý sa týka tzv. neoprávnenej stavby. Pre aplikáciu tohto zákonného ustanovenia sa vyžaduje 1.) stavba, 2.) ktorá je neoprávnene zriadená, 3.) ktorá je na cudzom pozemku.

V súvislosti s preukázaním skutočnosti, že objekty, ktoré sú predmetom konania, sú stavbami, súd prvej inštancie poukázal na ust. § 43 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, z ktorého vyplýva, čo je stavbou, teda že stavbou je stavebná konštrukcia postavená stavebnými prácami zo stavebných výrobkov, ktorá je pevne spojená so zemou, alebo ktorej osadenie vyžaduje úpravu podkladu. Zároveň konštatoval, že tieto stavby (kurín a hospodárska budova) sú v zmysle listu vlastníctva poľnohospodárskymi budovami a medzi stranami sporu nebolo sporné, že tieto stavby sú stavbami v zmysle stavebného zákona. Prvý predpoklad pre aplikáciu ust. § 135c OZ bol teda v tomto konaní preukázaný.

V súvislosti s riešením otázky oprávnenosti, resp. neoprávnenosti predmetných stavieb súd prvej inštancie, okrem iného, poukázal na právne predpisy týkajúce sa poľnohospodárskeho družstevníctva, ktoré bolo upravené najprv zákonom č. 49/1959 Zb., účinným od 1.10.1959, zákon č. 122/1975 Zb., účinným od 1.1.1976 a zákon č. 90/1988 Zb., účinným od 1.7.1988. Všetky tieto zákony upravovali problematiku združovania pozemkov družstevníkov v družstvách a následne aj otázku užívania týchto združených pozemkov samotným družstvom. Prvoinštančný súd poukázal na to, že na základe všetkých týchto predpisov, ktoré postupne platili, bolo možné na takto združených pozemkoch zriaďovať stavby potrebné pre činnosť družstva. Ak teda družstvo postavilo družstevné stavby, dnes evidované v katastri nehnuteľnosti ako G., resp. H. B., malo právny titul tieto stavby na pozemkoch družstevníkov zriaďovať, preto sa nemôže jednať o neoprávnené stavby v zmysle § 135c Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie uviedol, že podstatnou okolnosťou je, či stavebník mal oprávnenie postaviť stavbu v čase, keď ju reálne staval. Za neoprávnenú stavbu v zmysle § 135c OZ sa považuje taká stavba, ktorú stavebník zriadi na cudzom pozemku bez toho, aby mal k tomu občianskoprávny titul umožňujúci mu zriaďovať stavbu na cudzom pozemku. Znamená to, že pre označenie stavby ako neoprávnenej je rozhodujúce, či stavebník mal hmotnoprávny titul na pozemku stavať. Pokiaľ stavebník nemá žiadne právo k cudziemu pozemku, ide z jeho strany o neoprávnený zásah do vlastníckeho práva k pozemku, ktorý je potrebné riešiť spôsobom určeným v § 135c OZ a usporiadať tak pomery medzi dvoma vzájomne si konkurujúcimi vlastníckymi právami. Súd prvej inštancie v tomto ohľade poukázal na to, že žalobca

neuniesol v predmetnom civilnom sporovom konaní bremeno tvrdenia, a teda ani bremeno dôkazu ohľadne jeho skutkového tvrdenia, že stavby vo vlastníctve žalovaného sú neoprávnenými stavbami v zmysle § 135c OZ. Pre posúdenie, či stavby, ktorých odstránenia sa žalobca v tomto konaní domáha, sú neoprávnené, sú rozhodujúce skutkové okolnosti v čase ich zriadenia. Žalobca v tomto smere neuviedol žiadne konkrétne skutkové tvrdenia (kedy a kto ako stavebník postavil stavby, komu v tom čase vlastnícky patrili pozemky), ktoré by odôvodňovali záver, že v čase zriadenia uvedených stavieb nemal stavebník oprávnenie na ich postavenie. Žalovaný v rámci procesnej obrany skutkovo poukázal na skutočnosť, že uvedené stavby mali byť postavené počas režimu socialistickej republiky, kedy sa mali zakladať družstvá a družstevné stavby, a to aj stavby, ktoré sú predmetom tohto konania, pričom malo byť bežnou praxou, že družstvo stavalo stavby na cudzích pozemkoch. Žalobca tieto skutkové tvrdenia žalovaného výslovne nepoprel, preto ich súd v zmysle § 151 ods. 1 CSP považoval za nesporné.

V súvislosti s preukázaním skutočnosti, že predmetné stavby sa nachádzajú na cudzom pozemku, súd prvej inštancie konštatoval, medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalobca je výlučným vlastníkom parcel K. č. XXX/XX L. M. XXX/X (evidované na LV č. XXX) a parcela K. č. XXX/XX (evidovaná na LV č. XXX) je v podielovom spoluvlastníctve žalobcu v podiele 4/6 a na týchto pozemkoch stojaca stavba súp. č. XXX je vo vlastníctve žalovaného. Žalobca však nie je výlučným alebo podielovým spoluvlastníkom parcely K. č. XXX/XX (evidovaná na LV č. XXX), na ktorom je taktiež umiestnená stavba súp. č. XXX (H. B.). Súd prvej inštancie zistil, že parcela K. č. XXX/XX je v podielovom spoluvlastníctve L. B., N. F. a spoločnosti TORNO s.r.o., pričom žiaden z týchto spoluvlastníkov nie je stranou sporu. Žalobca síce na pojednávaní konanom dňa 7.9.2022 navrhol pripustenie spoločnosti TORNO s.r.o. do konania na strane žalobcu, avšak súd prvej inštancie postupom podľa § 153 CSP na tento procesný návrh neprihliadol, keďže nebol uplatnený včas. V tejto súvislosti súd prvej inštancie konštatoval, že už na pojednávaní dňa 5.11.2021 boli oboznámené aktuálne výrezy z katastrálnej mapy a aktuálne listy vlastníctva k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom tohto konania, pričom už z týchto listín vyplynulo, že žiaden z vlastníkov parcely K. č. XXX/XX evidovanej na LV č. XXX nie je stranou sporu. Žalobca na zistené aktuálne zmeny v katastri nehnuteľností reagoval podaním zo dňa 3.1.2022 a návrh upravil vzhľadom na skutočnosť, že parcely pôvodne zapísané v registri „E“ boli zapísané do registra „C“, avšak na skutočnosť, že žiaden z podielových spoluvlastníkov parcely evidovanej na LV č. XXX nie je stranou sporu nereagoval a žiaden procesný návrh v tomto smere nenavrhol, a ani ho len neavizoval. Urobil tak až priamo na pojednávaní dňa 7.9.2022, t.j. po takmer 10 mesiacoch od súdom zistenej zmeny vlastníckych pomerov. Čo sa týka stavby súp. č. XXX (G.), súd prvej inštancie konštatoval, že táto je postavená na parcele K. č. XXX (evidovaná na LV č. XXX), ktorá je vo výlučnom vlastníctve žalovaného. Na základe vyššie uvedeného teda súd prvej inštancie dospel k záveru, že stavby súp. č. XXX a č. XXX sa nachádzajú na cudzích pozemkoch v zmysle § 135c Občianskeho zákonníka.

Vzhľadom na závery o tom, že stavby, ktoré sú predmetom tohto konania, neboli neoprávnenými stavbami, súd prvej inštancie žalobu žalobcu o odstránenie stavby v zmysle § 135c OZ zamietol ako nedôvodnú. Zároveň poukázal na to, že v časti odstránenia stavby z parcely č. XXX/XX, evidovanej na LV č. XXX, nebol stranou sporu žiaden z podielových spoluvlastníkov tejto parcely, čo je ďalší dôvod pre zamietnutie žaloby v tejto časti.

8. Čo sa týka vzájomnej žaloby – návrhu na zriadenie vecného bremena v zmysle § 151o ods. 3 OZ, spočívajúceho v práve prechodu pešo, prejazdom motorovými vozidlami a poľnohospodárskymi strojmi cez parcely vo vlastníctve žalobcu v rozsahu vyznačenom geometrickým plánom A. J. D., súd prvej inštancie konštatoval, že v priebehu dokazovania došlo v katastri nehnuteľností k zmene evidencie pozemkov, ktoré žalovaný navrhol zaťažiť vecným bremenom tak, že tieto pozemky pôvodne evidované v registri „E“, boli zapísané do registra „C“ katastra nehnuteľností. Žalovaný navrhol zriadiť vecné bremeno v rozsahu vyznačenom geometrickým plánom, pričom tento bol ale vypracovaný za stavu, keď predmetné pozemky boli evidované ako parcely registra „E“. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti zdôraznil, že podkladom pre rozhodnutie súdu, ktorým sa zriaďuje vecné bremeno a zabezpečuje jednoznačná identifikácia polohy a rozsahu vecného bremena na časti nehnuteľností, je práve geometrický plán. V geometrickom pláne geodet v grafickej časti červenou čiarou vyznačí rozsah vecného bremena na podklade katastrálnej mapy so zobrazením parcel, na ktorých sa zriaďuje vecné bremeno s uvedením parcelných čísel a druhu pozemkov. V písomnej časti vo výkaze výmer uvedie parcely, ktorých sa zriadenie vecného bremena týka, ich výmery, ktoré sa v novom stave nemenia a uvedie v poznámke osobu, v prospech ktorej sa vecné bremeno zriaďuje a o aký druh vecného bremena sa jedná. V tejto súvislosti súd prvej inštancie citoval rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 29/2009 zo dňa 30.6.2010, ktoré rovnako poukazuje na nevyhnutnosť dôslednej lokalizácie, identifikácie a individualizácie nehnuteľností, resp. tej jej časti, ktorej sa zriadenie vecného

bremena týka. Na základe vyššie uvedeného súd prvej inštancie konštatoval, že pre zriadenie vecného bremena súdom podľa § 151o ods. 3 OZ je potrebné vypracovanie geometrického plánu, ktorý zabezpečuje jednoznačnú identifikáciu polohy a rozsahu vecného bremena na časti nehnuteľnosti. Žalovaný v priebehu konania predložil súdu geometrický plán, kde sú identifikované parcely registra „E“, avšak v priebehu konania došlo k zmene evidencie katastra nehnuteľností tak, že tieto parcely registra „E“ boli pretransformované ako parcely registra „C“. Žalovaný však na uvedenú zmenu evidencie pozemkov žiadnym spôsobom nezareagoval a nový geometrický plán, ktorý by vychádzal z evidencie pozemkov v registri „C“ nepredložil. Nakoľko súd nemal k dispozícii aktuálny stav evidencie parciel, ktorých sa zriadenie vecného bremena malo týkať, vzájomnú žalobu zamietol, keďže aj prípadné súdne rozhodnutie o zriadenie vecného bremena v zmysle tohto geometrického plánu by nebolo možné zapísať do katastra nehnuteľností.

V súvislosti so vzájomnou žalobou súd prvej inštancie taktiež poukázal na absenciu úplného okruhu strán sporu, ktorých sa zriadenie vecného bremena týka, pričom sa jedná o tzv. nútené spoločenstvo s poukazom na ust. § 78 CSP, keďže v danom prípade žalovaným navrhované vecné bremeno má zaťažiť aj parcelu K. č. XXX/XX, evidovanú na LV č. XXX, k.ú. C. D., ktorá je ale v podielovom spoluvlastníctve L. B., N. F. a spoločnosti TORNO s.r.o., ktorí však ale nie sú stranami tohto sporu a pri nesplnení tejto podmienky, teda účasti všetkých subjektov právneho vzťahu je potrebné žalobu zamietnuť. Vzhľadom na to, že stranami sporu neboli všetci vlastníci pozemkov, ktoré mali byť zaťažené právom zodpovedajúcim vecnému bremenu v zmysle vzájomnej žaloby žalovaného a zároveň nebol predložený aktuálny geometrický plán pre vyznačenie polohy a rozsahu vecného bremena, ktorý by vychádzal z aktuálneho stavu evidencie parciel v katastri nehnuteľností, ktorý by bol podkladom pre evidenciu vecného bremena do katastra nehnuteľností, súd prvej inštancie aj vzájomnú žalobu zamietol.

9. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Konštatoval, že žalobca bol neúspešný v konaní o odstránenie stavieb a žalovaný bol neúspešný v konaní o vzájomnej žalobe na zriadenie vecného bremena, teda každá zo strán mala v konaní len čiastočný úspech, preto súd v zmysle citovaných zákonných ustanovení s poukazom na hospodárnosť konania v zmysle čl. 17 CSP rozhodol tak, že stranám sporu nepriznal nárok na náhradu trov konania.

10. Proti výrokom I. a III. tohto rozsudku podal odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd tento rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie v celom rozsahu a prizná žalobcovi proti žalovanému plnú náhradu trov konania. Napadnutý rozsudok považuje žalobca za nesprávny z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP. V súvislosti s odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, teda, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, žalobca poukázal na to, že právny záver súdu prvej inštancie o tom, že stavby vo vlastníctve žalovaného nie sú neoprávnenými stavbami, keďže v čase ich zriadenia účinné právne predpisy zriadenie stavieb na pozemkoch združených do družstevného hospodárenia pripúšťali, je založený na skutkovom závere súdu prvej inštancie, ktorý nevyplýva nielenže zo žiadneho dokazovania, ale nevyplýva ani zo žiadneho žalovaným predloženého tvrdenia v predmetnom konaní. Žalobca poukázal na to, že už v samotnej žalobe uviedol, že žalovaný ako vlastník predmetných stavieb nemá k pozemkom vo vlastníctve žalobcu žiaden právny vzťah, ako aj to, že žalovaný bol už pri nadobúdaní vlastníctva k týmto stavbám upozornený na skutočnosť, že stavby sú zriadené na cudzích pozemkoch. Ďalej poukázal na to, že žalovaný uviedol skutkové tvrdenie, že predmetné stavby boli vybudované v režime socialistickej republiky, že bolo bežnou praxou, že družstvo stavalo stavby na cudzích pozemkoch, že vlastníci pozemkov boli iní ako vlastníci družstevných stavieb a že každý tento stav rešpektoval. Na druhej strane žalobca prakticky v každom svojom podaní uviedol tvrdenie, že v prípade stavieb, ktorých odstránenia sa domáha, ide o stavby neoprávnené a vylúčil aj to, že by sa malo jednať o stavby povolené. Pokiaľ súd prvej inštancie založil svoje skutkové závery na, podľa jeho názoru „nesporných“ skutočnostiach, takouto nespornou skutočnosťou môže byť len tvrdenie žalovaného o tom, že predmetné stavby boli postavené „za režimu socialistickej republiky“. Toto je podľa žalobcu jediné skutkové tvrdenie, ktoré žalovaný v konaní predložil a ktoré žalobca nepoprel. V konaní zo strany žalovaného nebolo predložené tvrdenie, že k pozemkom, na ktorých sú sporné stavby zriadené, mal stavebník, ktorý tieto stavby zriadil, právo družstevného užívania. Žalovaný netvrdil, že by pozemky vo vlastníctve žalobcu boli pozemkami združenými podľa zákona č. 49/1959 Zb. 122, 1995 Zb., 90/1988 Zb., ku ktorým vzniklo právo družstevného užívania. Uviedol, že skutkový záver súdu prvej inštancie o tom, že stavby boli zriadené subjektom, ktorý mal právo družstevného užívania k týmto pozemkom a že samotné pozemky boli združené do jednotného roľníckeho družstva a že k ním vzniklo právo družstevného užívania, nemajú oporu ani vo vykonanom dokazovaní, ani v žiadnych skutkových tvrdeniach žalovaného.

K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, teda že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci žalobca uviedol, že právny názor súdu prvej inštancie, podľa ktorého je to žalobca, kto by mal v prípade existencie stavby na jeho pozemku tvrdiť a dokazovať, kto stavbu zriadil a za akých okolností a že ide o neoprávnenú stavbu, je záverom, ktorý bezprecedentným spôsobom popiera podstatu vlastníckeho práva a odopiera mu jeho v ústave zakotvenú ochranu. Žalobca poukázal na to, že v konaní tvrdil a dokázal, že pozemky sú v jeho vlastníctve. Tvrdil, že na nich stoja stavby vo vlastníctve žalovaného a tieto skutočnosti boli v konaní preukázané. Keďže žalovaný chcel zabrániť odstráneniu stavieb, bolo na jeho strane dôkazné bremeno, že ide o stavby oprávnené a mal povinnosť toto tvrdenie preukázať, keďže v opačnom prípade by neexistoval právny dôvod, pre ktorý by mal súd odoprieť ochranu vlastníckeho práva žalobcu. Pokiaľ teda súd vec posúdil tak, že toto dôkazné bremeno, ako aj bremeno tvrdenia preniesol na žalobcu, je toto jeho právne posúdenie nesprávnym právnym posúdením. Žalobca taktiež poukázal na to, že pokiaľ súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca nemá aktívnu legitimáciu dožadovať sa odstránenia stavby súp. č. XXX z parcely registra „C“ č. XXX/XX, zapísanej na LV č. XXX, keďže nie je vlastníkom, ani podielovým spoluvlastníkom predmetnej parcely, tak takýto právny stav by mohol mať za následok iba zamietnutie žaloby na odstránenie stavby žalobcu z tejto konkrétnej parcely. Žalobca poukázal na to, pre kvalifikáciu stavby ako neoprávnenej postačuje keď stojí na cudzom pozemku čo i len sčasti. Je teda zrejmé, že žalobca má v konaní aktívnu legitimáciu domáhať sa odstránenia stavby, súp. č. XXX prinajmenšom z tých pozemkov, ktorých je výlučným vlastníkom.

K odvolaciemu dôvodu podľa 365 ods. 1 písm. b/, teda že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, žalobca uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie trpí nedostatkom odôvodnenia, nepreskúmateľnosťou a absenciou vysvetlenia skutkových a právnych okolností rozhodujúcich pre posúdenie veci. Z odôvodnenia tohto rozsudku nevyplýva, akým spôsobom okresný súd dospel k zisteniu, že stavby boli zriadené na pozemkoch, ku ktorých patrilo právo družstevného užívania a subjektom, ktorým toto družstevné užívanie prináležalo. Súd prvej inštancie síce uvádza, že stavby boli vo vlastníctve O. P. E., ale v odôvodnení absentuje akákoľvek úvaha o tom, aký vzťah má tento subjekt k subjektom existujúcim v čase, kedy existoval inštitút družstevného užívania pozemkov. Súd prvej inštancie neozrejmil, z čoho vyvodil právne nástupníctvo subjektu, ktorému vzniklo právo družstevného užívania predmetných pozemkov (čo v konaní nebolo preukázané) vo vzťahu k O. P. E., pričom toto priame nástupníctvo nebolo ani v konaní tvrdené a nebolo ani dokazované. V odôvodnení rozsudku chýba akékoľvek odôvodnenie toho, prečo, ak súd prvej inštancie dospel k záveru, že ide o stavby oprávnené, prečo neposúdil žalobu žalobcu podľa § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V odôvodnení taktiež chýba vysvetlenie, prečo súd prvej inštancie považoval za dôvodné zamietnuť žalobu vo vzťahu k stavbe súp. č. XXX v celom rozsahu pre nedostatok aktívnej legitimácie, ak je nesporné, že žalobca je výlučným vlastníkom dvoch parciel, na ktorých je táto stavba umiestnená.

11. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný, ktorý poukázal na to, že nebol naplnený ani jeden odvolací dôvod uvedený žalobcom. V súvislosti s odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP žalovaný uviedol, že súd prvej inštancie správne poukázal na neunesenie dôkazného bremena žalobcom v tomto spore. Pokiaľ žalobca tvrdil, že sa má jednať v danom prípade o neoprávnené stavby, bolo jeho povinnosťou toto svoje tvrdenie aj preukázať, čo ale v konaní nesplnil. Žalovaný má za to, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v dostatočnom rozsahu, jeho skutkové zistenia zodpovedajú obsahu spisu, sú správne a logické.

K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP žalobca uviedol, že je potrebné pripomenúť, že režim bývalej socialistickej republiky neupravoval právo na ochranu vlastníctva, resp. na pokojné užívanie majetku v zmysle základného práva, ktorému by bola poskytnutá ústavnoprávna ochrana v úzkej súvislosti s ochranou slobodnej sféry a súkromného vlastníctva. Zriadenie stavby, ktorá je toho času vo vlastníctve žalovaného sa neuskutočňovalo v čase existencie a trvania vlastníckeho práva žalobcu, ktorý je toho času vlastníkom pozemku, a teda nemohlo fakticky ani právne dôjsť k zásahu do vlastníckeho práva žalobcu a už vôbec nie zo strany žalovaného, ktorý evidentne nie je, ani nebol stavebníkom. Žalovaný ďalej uviedol, že tomu, aby bolo možné žalobe žalobcu vyhovieť bráni skutočnosť, ktorou je to, že žalobca nepreukázal, že zásah do jeho vlastníctva, resp. jeho právnych predchodcov nebol zásahom neoprávneným, nakoľko zriadeniu stavby svedčil spôsobilý právny dôvod, ktorý prvoinštančný súd náležite vysvetlil. Z tohto dôvodu posúdenie veci podľa § 135c OZ o neoprávnenej stavbe nie je možné. Žalovaný taktiež poukázal na to, že nie on podal žalobu, a preto nie je na jeho strane bremeno dôkazu, že ide o stavby oprávnené. Žalobca sa nemôže zbaviť svojej dôkaznej povinnosti a túto nenáležite prenášať na žalovaného.

K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP žalovaný poukázal na to, že tento odvolací dôvod sa viaže na nesprávny procesný postup súdu, pričom tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritornú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie vyčerpávajúco a jasne objasnilo skutkový a právny základ jeho rozhodnutia a postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo žalobcu na spravodlivý proces.

Vzhľadom na uvedené preto navrhol žalovaný, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil a priznal mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

12. Žalobca podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 19.1.2023 podal ďalšie vyjadrenie vo veci, v ktorom uviedol, že vyjadrenie žalovaného nie je spôsobilé spochybniť opodstatnenosť odvolania žalobcu. Opätovne poukázal na skutočnosti uvádzané v odvolaní, resp. predchádzajúcich vyjadreniach, a teda že je vlastníkom pozemkov, na ktorých stoja stavby žalovaného, a že má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva zasahuje, pričom odoprieť mu takúto ochranu možno len za predpokladu, že osoba zasahujúca do vlastníckeho práva preukáže oprávnenosť takéhoto zásahu. Opätovne taktiež poukázal na to, že žalovaný neposkytol jediné skutkové tvrdenie o tom, kto a kedy predmetné stavby postavil, akým orgánom bolo vydané rozhodnutie umožňujúce takúto stavbu podľa právnych predpisov „za režimu socialistickej republiky“. Záver o tom, že ide o stavby nie neoprávnené, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Ďalej poukázal na to, že právne predpisy citované súdom prvej inštancie, týkajúce sa poľnohospodárskeho družstevníctva neupravovali povoľovanie stavieb, pričom ani v socialistickej režime nebolo možné zriaďovať stavby na cudzích pozemkoch bez toho, aby takéto oprávnenie vyplývalo z ustanovení konkrétnych právnych predpisov. Žalobca už v odvolaní poukázal na nedostatok odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie. V tejto súvislosti citoval nález Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 559/2018 zo dňa 13.3.2022 a s poukazom na toto rozhodnutie zdôraznil, že nepovažuje za spornú otázku, že zrozumiteľné odôvodnenie súdneho rozhodnutia poskytuje strane konania zrozumiteľnú odpoveď na otázky podstatné pre rozhodnutie súdu, tvorí tak zásadnú zložku práva na spravodlivé súdne konanie, že absencia takéhoto odôvodnenia, bez akýchkoľvek pochybností, právo strany konania na spravodlivý proces porušuje.

13. Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 34 CSP vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 CSP) osobou oprávnenou podať odvolanie (§ 359 CSP), preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z dôvodov uvedených v odvolaní, ako aj konanie, ktoré rozhodnutiu súdu prvej inštancie predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP. Odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario). Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi uvedenými v odvolaní do tej miery, že nebol oprávnený rozsudok preskúmať z iných dôvodov než z tých, ktoré boli explicitne uvedené do uplynutia odvolacej lehoty (§ 380 ods. 1, 2 CSP). Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku zverejnil odvolací súd na úradnej tabuli, ako aj na webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 15.12.2023 (§ 219 ods. 3 CSP).

14. Odvolací súd poukazuje na to, že súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym a dostatočným skutkovým zisteniam. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalobca je vlastníkom parciel, na ktorých stoja stavby, ktoré sú vo vlastníctve žalovaného. Taktiež je nesporné, že žalovaný nadobudol predmetné stavby v rámci konkurzu Poľnohospodárskeho družstva Gaboltov (originálnym spôsobom). Súd prvej inštancie správne posúdil nárok žalobcu v zmysle § 135c ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď skúmal splnenie podmienok vyplývajúcich z hypotézy tejto právnej normy. V danom prípade nebolo medzi stranami sporu sporné, že sa jedná o stavbu. Sporné nebolo ani to, že stavby, ktoré sú predmetom tohto konania, sú postavené na cudzom pozemku. Súd prvej inštancie správne skúmal, či sa jedná v danom prípade o stavby oprávnené, resp. neoprávnené. Z dikcie tohto zákonného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, „ak niekto zriadi stavbu na cudzom pozemku, hoci na to nemá právo“. Je nesporné, že túto stavbu nezriaďoval jej súčasný vlastník, ktorý túto stavbu nadobudol až v roku 2004, pričom tento poukázal na to, že pozemky, na ktorých sú stavby postavené, užíval v minulosti na základe nájomnej zmluvy, čo ani žalobca nerozporoval. Žalovaný uviedol, že mal záujem o odkúpenie týchto pozemkov, avšak žalobca mal podniknúť kroky smerujúce k jeho ohováraniu, a preto vlastníci týchto pozemkov tieto odpredali žalobcovi, nie žalovanému a problém nastal práve od vtedy, keď sa vlastníkom týchto pozemkov stal žalobca. Odvolací súd poznamenáva, že nakoľko

žalovaný je právnym nástupcom pôvodných žalovaných, podľa kontextu jednotlivých vyjadrení, sa teda majú v texte tohto rozhodnutia na mysli aj právni predchodcovia žalovaného.

15. Žalobca viacnásobne zvýrazňoval skutočnosť, že počas celého konania tvrdil, že sa v danom prípade jedná o neoprávnené stavby. K tomuto tvrdeniu ale nepredložil a ani nenavrhol žiadne dôkazy. Na druhej strane sa žalovaný vyjadril, že nesúhlasí s tvrdením žalobcu o tom, že stavby nie sú oprávnené a naopak, tvrdil, že boli postavené v súlade so zákonom č. 42/1959 Zb. o jednotných roľníckych družstvách, preto ich nemožno považovať za stavby neoprávnené alebo nedovolené, pričom žalobca nepreukázal opak. Žalobca v tomto ohľade namietal formuláciu žalovaného, že „na základe dostupných informácií“ boli stavby postavené v súlade s citovaným zákonom, pričom iba formulácia „na základe dostupných informácií“ nemôže zakladať záver, ktorý prezentuje žalobca, a teda že žalovaný ani netvrdil, že sa jedná o oprávnené stavby. Z hľadiska unesenia dôkazného bremena odvolací súd poukazuje na to, že žalobu v tejto veci podal žalobca a pokiaľ tvrdil nejaké skutočnosti, bol povinný ich aj preukázať. Podľa názoru odvolacieho súdu, v prejednávanej veci, ktorá je špecifická práve tým, že sa jedná o obdobie tzv. socialistického režimu, kedy nezriedka dochádzalo k porušovaniu základných ľudských práv, vrátane vlastníckeho práva, nemožno túto skutočnosť bez ďalšieho opomenúť, pričom je všeobecne známe, že dochádzalo až k násilnému združovaniu pozemkov súkromných vlastníkov do družstiev a je ale nepochybné aj to, že vlastnícke právo jednotlivých súkromných vlastníkov ostalo zachované a jednalo sa iba o spoločné družstevné užívanie (obhospodarovanie) pôdy. Podľa názoru odvolacieho súdu je nepochybné, že takýmto spôsobom došlo aj k „združstevneniu“ pozemkov, ktoré sa v súčasnosti nachádzajú v areáli hospodárskeho dvora, kde je vlastníkom jednotlivých stavieb žalovaný a vlastníkom pozemkov, okrem iných subjektov, aj žalobca. Odvolací súd poukazuje taktiež na to, že od žalovaného, ktorý nadobudol originálnym spôsobom vlastnícke právo k jednotlivým stavbám, teda aj k stavbám, ktoré sú predmetom tohto konania, v konkurznom konaní, nemožno požadovať, aby preukazoval oprávnenosť jednotlivých stavieb, pričom je nesporné, že žalovaný poukázal na to, že tieto stavby boli postavené v súlade so zákonom č. 42/1959 Zb. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že súd prvej inštancie správne vychádzal z príslušných ustanovení jednotlivých zákonov, ktoré postupne upravovali poľnohospodárske družstevníctvo, pričom zo všetkých týchto predpisov jednoznačne vyplýva, že družstvá boli oprávnené na družstevných pozemkoch stavať stavby potrebné pre činnosť družstva. Z charakteru stavieb, ktoré sú predmetom tohto konania, teda kurín a hospodárska budova, nepochybné vyplýva, že sa jednalo o stavby, ktoré boli v minulosti zriadené pre účely výkonu poľnohospodárskeho družstevníctva a týmto ohľadom nie je smerodajné to, za účinnosti ktorého právneho predpisu boli tieto stavby postavené, nakoľko všetky predpisy oprávňovali družstvá k stavbe takýchto poľnohospodárskych stavieb, a preto je aj podľa názoru odvolacieho súdu úplne správny právny záver súdu prvej inštancie, ktorý konštatoval, že v danom prípade sa jedná o oprávnené stavby, nakoľko žalobca nepreukázal opak a už z tohto dôvodu, pre nesplnenie podmienok vyplývajúcich z § 135c ods. 1 OZ, nemožno vyhovieť žalobe o odstránenie týchto stavieb. Žalobca teda neunesol dôkazné bremeno na preukázanie jeho tvrdenia o tom, že sa jedná o stavby neoprávnené, a preto súd prvej inštancie správne žalobu žalobcu zamietol.

16. Vo vzťahu k stavbe súp. č. XXX zároveň správne súd prvej inštancie uviedol, že žalobu je potrebné zamietnuť aj z dôvodu absencie aktívnej vecnej legitímácie, nakoľko stavba súp. č. XXX sa nachádza aj na parcele CKN č. XXX/XX, evidovanej na LV XXX, ktorej vlastníkom nie je žalobca, ale iné subjekty. Táto skutočnosť je iba ďalším dôvodom pre zamietnutie žaloby v časti týkajúcej sa stavby so súp. č. XXX. Súd prvej inštancie rovnako správne, s poukazom na ust. § 153 CSP, neprihliadal na návrh žalobcu na pristúpenie ďalších strán sporu do konania s poukazom na to, že tento návrh nebol realizovaný včas. V tejto súvislosti správne poukázal na to, minimálne od ktorého obdobia mal žalobca možnosť realizovať takýto procesný úkon, ale keďže tak neučinil, súd prvej inštancie na základe zásady koncentrácie konania správne na tento návrh neprihliadal.

Pokiaľ žalobca poukázal na to, že súd prvej inštancie, s poukazom na tento nedostatok konania, mohol rozhodnúť o odstránení časti stavby, ktorá sa nachádza na pozemkoch vo vlastníctve žalobcu, odvolací súd poukazuje na to, že vzhľadom na charakter a účel predmetnej budovy nie je podľa jeho názoru v danom prípade možné takéto čiastočné odstránenie stavby, keďže takýmto spôsobom by sa mala akoby „odseknúť“ časť budovy s tým, že zostávajúca časť, resp. časti by ostali stáť. Takýto spôsob v zásade nemožno úplne vylúčiť, avšak je ho možné realizovať iba vzhľadom na taký charakter a účel jednotlivých stavieb, ktoré by bolo možné oddeliť, so zachovaním ich samotného účelu využitia.

17. Odvolací súd poukazuje na to, že žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného k odvolaniu často poukazoval na to, že žalovaný netvrdil, resp. nepreukázal svoje tvrdenia, avšak ani samotný žalobca svoje tvrdenia nepreukázal, a preto súd prvej inštancie správne jeho žalobu zamietol. Žalobca tvrdil, že stavby sú neoprávnené, avšak skutočne nepoukázal ani na jeden konkrétny relevantný dôvod, ktorý by mal svedčať o tom, že stavby, ktoré sú predmetom tohto konania sú neoprávnené. Pokiaľ žalobca poukazoval na to, že nebolo preukázané ani povolenie realizácie stavieb, tak pre účely tohto konania nie je potrebné túto skutočnosť zisťovať, pričom odvolací súd si dovoľuje poukázať na to, že z príslušných ustanovení zákona o poľnohospodárskom družstve nepochybne vyplývalo právo zriadiť takéto stavby a tieto závery sú postačujúce pre posúdenie tejto právnej veci. Odvolací súd taktiež poukazuje na to, že je skutočne, vzhľadom na odstup času, sťažené preukazovanie určitých skutočností a práve v takomto prípade je možné vychádzať zo všeobecne známych skutočností, ktoré sú aj v zhode s rozhodnutiami najvyšších súdnych autorít. Žalobca nemôže, bez ďalšieho, žiadať iba odstránenie stavieb, ktoré žalovaný využíva na poľnohospodárske účely, čo žalobca taktiež nerozporoval, pričom existujú aj iné právne mechanizmy, ktoré riešia usporiadanie takýchto vzťahov.

18. Pokiaľ súd prvej inštancie uviedol, že žalobca neunesol v predmetnom civilnom sporovom konaní bremeno tvrdenia ani bremeno dôkazu (bod 56. odôvodnenia), tak odvolací súd si dovoľuje korigovať toto tvrdenie, keďže má za to, že žalobca síce tvrdil určité skutočnosti, jednak tie, ktoré neboli ani medzi stranami sporné, teda že sa jedná o stavby postavené na cudzom pozemku, ale aj tvrdenie o tom, že sa jedná o stavby neoprávnené, ale právo toto tvrdenie žiadnym relevantným spôsobom nepreukázal.

19. Odvolací súd poukazuje na to, že súd prvej inštancie na základe tvrdení strán sporu a nimi predložených dôkazov správne a v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav tak, že v tejto veci mohol nepochybne rozhodnúť. Na takto zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne normy, tieto správne vyložil a správne dospel k záveru o zamietnutí žaloby žalobcu, preto odvolací súd tento rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil. . Pokiaľ žalobca nesúhlasí so závermi súdu prvej inštancie, nemôže to automaticky zakladať odvolacie dôvody, na ktoré poukázal žalobca. Odvolací súd sa taktiež nestotožňuje s tvrdením žalobcu, že rozsudok súdu prvej inštancie je nepreskúmateľný, resp. v ňom absentujú vysvetlenia skutkových a právnych okolností prejednávanej veci, keďže rozsudok je konzistentný a logický.

Správny je aj záver súdu prvej inštancie o trovách konania, keďže v tejto veci rozhodoval aj o vzájomnej žalobe žalobcu, ktorá bola rovnako ako žaloba zamietnutá a konštatoval čiastočný úspech strán sporu, úspech žalovaného ohľadom žaloby a úspech žalobcu ohľadom vzájomnej žaloby, preto s poukazom na čl. 17 základných princípov CSP správne rozhodol o trovách prvoinštančného konania tak, že stranám sporu nárok na náhradu trov konania nepriznal.

20. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd na základe § 396 ods. 1 CSP s použitím § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a žalovanému, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, priznal voči neúspešnému žalobcovi, nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške týchto trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

21. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolaateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).